

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

TISKOVÁ ZPRÁVA

1. 10. 2009

Více najdete na www.nkp.cz a www.klementinum.cz <Pro novináře>

„Opričnina podle Sorokina“

setkání s ruským spisovatelem Vladimírem Sorokinem

Národní knihovna ČR, 1. patro Klementina, Zasedací sál
pátek 9. října 2009, od 17 hodin

Setkání spojené s četbou ukázek Sorokinových textů a diskusí s autorem bude doplněné o představení českého vydání knihy „Den opričníka“ (Příbram: Pistorius & Olšanská, 2009).

Pořádá Slovanská knihovna při NK ČR.

Akci moderuje Tomáš Glanc.

Ukázky přečte Bořivoj Navrátil.

Vladimír Sorokin (* 1955) patří mezi nejznámější ruské spisovatele současnosti. Literatuře se začal věnovat na konci 70. let minulého století, kdy se řadil k okruhu moskevských konceptualistů a literárních experimentátorů. Důležitou roli v jeho tvorbě hrají kolektivní jazyk davu, ideologie, srovnání klasické literatury ale také diskurs kriminálního thrilleru či budovatelské estetiky.

Od poloviny 90. let Sorokin získal na popularitě a jeho knihy se staly známé po celém světě. V tvorbě tohoto období, do něhož jsou řazeny romány *Golubojе salo* (1999, Modrý špek), *Pir* (2000, Hostina) či *Put' Bro* (2004, Cesta Bro), se autor zabývá hlavně mutacemi lidské přirozenosti a totalitarismem, v textech se často vrací do brežněvovské éry. Je autorem několika divadelních her. Po vydání románu *Golubojе salo* se stal terčem kampaně konzervativních skupin, která vyvrcholila obviněním z šíření pornografie a soudním procesem.

V posledních letech se Sorokin zaměřuje na stav ruské současné společnosti a ruskou politickou kulturu. Jeho romány *Deň opričníka* (2006, Den opričníka) a *Sacharnyj Kremľ* (2008, Kremľ z cukru), metaforicky popisující politickou a společenskou scénu současného Ruska, mu přinesly nepřátelské reakce i z řad oficiálních vládních kruhů.

V češtině autorovi vyšly knihy *Třicátá Marinina láska* (1995) a *Fronta* (2003). Sorokinův dosud nejúspěšnější román *Deň opričníka* vychází nyní v překladu Libora Dvořáka v příbramském nakladatelství Pistorius & Olšanská a jeho představení je součástí konané akce.

[Více o Vladimíru Sorokinovi](#) (rusky)

[Medailon Vladimíra Sorokina](#) (česky)

O románu Den opričníka

(převzato z: <http://www.pistorius.cz/>)

Rusko v roce 2027. Po době zmatků a období restaurace zde znovu vládne car, jenž jako hlavní principy monarchie deklaroval: sebeurčení, ortodoxii a úctu k tradicím. Země je

obehnána velkou zdí a odříznuta od zbytku světa. Životní standard je udržován pouze vývozem ropy a plynu a jediným státem, s nímž Rusko udržuje přátelské styky, je Čína, která do něj exportuje veškeré zboží, od Boeingů po toaletní papír. Na Sibiři žije 28 milionů Číňanů a čínština se stává módním jazykem...

Takový je svět Sorokinovy ostré antiutopistické satiry na současnou situaci v Rusku, které zobrazuje jako zemi navracející se k temným dobám Ivana Hrozného s hrůzovládou jeho osobní gardy – opričniny. Román popisuje obyčejný pracovní den jednoho z gardistů-opričníků, Andreje Komjagy, a čtenáři nabízí grandiózní obraz Ruska na cestě zpět k minulosti. Myšlení a jazyk 16. století se tu mísí s novodobými reáliemi, asiatský despotismus, korupce a cynismus se spojují s moderní technologií a ruským nacionalismem. Před Ljubjankou, do níž poslušní občané stále přinášejí svá udání, se na místě, kde stávala socha zakladatele NKVD Felixe Dzeržinského, vypíná nyní pomník velitele opričníků Maluty Skuratova. Jsou povoleny lehké drogy, např. kokain, aby se ruští občané cítili lépe. Na Rudém náměstí byly spáleny cestovní pasy a ze země vypovězeni zahraniční diplomaté. Potrubí odvádí z Ruska všemi směry ropu a plyn, ale občas, když se carovi zlíbí utáhnout kohoutek, nemá západní Evropa a Japonsko čím topit (jak si při tom nevzpomenout na energetickou krizi z počátku roku 2009). Noví opričníci se v Moskvě roku 2027 projíždějí v červených mercedesech, vyrobených v Číně a vyzdobených psí hlavou na chladiči a koštětem na kufříku. Tyto symboly stejně jako v době Ivana Hrozného připomínají každému, kdo se protíví Gosudarovi, že bude nemilosrdně smeten z ruské půdy.

Sorokin tak především varuje před nebezpečným směrem dalšího politického vývoje, před sklonem k izolacionismu a tendencí k barbarství, která se mu zdá být částí ruské metafyziky. Sám o svém tématu napsal: *„Myslím, že všechny naše ‚těžké doby‘, revoluce, nepokoje a moře krve prolité v Rusku jsou výsledkem opričnické vlády. Její idea prosakuje celou naši společností, žije v myšlení velkých i malých úředníků. Opričníci – to jsou ti vyvolení.“*

Kniha ihned po svém vydání v roce 2006 vyvolala řadu diskusí a rychle dobyla žebříčky bestsellerů. Během čtyř let již byla vydána v jedenácti evropských zemích.

Barbora Stýblová
barbora.styblova@nkp.cz

Lukáš Babka
lukas.babka@nkp.cz

O akci

Setkání

„Opričnina podle Sorokina“

se spisovatelem Vladimírem Sorokinem konané u příležitosti českého vydání knihy „Den opričníka“ (Příbram: Pistorius & Olšanská, 2009)

Moderuje Tomáš Glanc

Akce se uskuteční v pátek **9. října 2009 od 17.00 hod.** v zasedacím sále Národní knihovny ČR (1. patro Klementina)

Národní knihovna ČR, Klementinum 190, Praha 1

pořádá Slovanská knihovna